

College van Burgemeester en Wethouders

Gemeente Steenwijkerland
t.a.v. mevrouw T. Jongman
Postbus 162
8330 AD STEENWIJK

-
behandeld door J. Dam

uw brief/kenmerk -

bijlage(n) -

datum 14 juni 2023

onderwerp Advies concept gezondheidsbeleid

Geachte mevrouw Jongman,

De Adviesraad Sociaal Domein (ASD) heeft op 5 juni jl. het concept gezondheidsbeleid ontvangen van Mariska Zwartsenburg en Colinde Heijink, met het verzoek om ons advies ten aanzien van het concept gezondheidsbeleid. Op 13 juni 2023 is het gezondheidsbeleid besproken in de vergadering van de ASD. Het advies dat hier nu voor u ligt vertegenwoordigt niet geheel het inwonersperspectief; er was geen tijd was om onze achterban te raadplegen. Wij hebben als leden van de ASD en tevens inwoners van Steenwijkerland naar het stuk gekeken en bij het schrijven van dit advies ook meegenomen wat wij in eerdere gesprekken hebben opgehaald bij onze achterban. Onze opmerkingen en vragen kunt u hieronder vinden.

- **Algemeen**

De uitkomsten van de onderzoeken geven een uitgebreid beeld van onze gemeente en laten overeenkomsten zien met uitkomsten in de regio. Waar wij onze vraagtekens bij hebben is de hoge score op het welbevinden van iedereen. Als wij in ons eigen netwerk kijken dan is het leven niet voor iedereen even gemakkelijk en “bevindt niet iedereen zich wel” terwijl de monitor iets anders aangeeft. Het gaat over brede kijk en gelijke kansen op een gezond leven voor iedereen. Toch lijken de cijfers erg positief en niet alle doelgroepen binnen de gemeente te representeren.

Dit roept bij ons de vraag op welke mensen de gezondheidsmonitor invullen en hoe de mensen bereikt en benaderd worden. Is het een online vragenlijst of juist niet en moet je je aanmelden om benaderd te worden voor het onderzoek of zijn er andere manieren waarop informatie binnenkomt? Wat wij missen is vooral: hoe zag de doelgroep eruit, wat is het reactiepercentage? Daarnaast denken wij dat de groep die niet digitaal vaardig is groter is dan wordt aangegeven. Als onderzoeken digitaal zijn, hoe bereik je dan juist deze groep? Kortom, zijn de uitkomsten van het rapport representatief?

Van de jeugd 12-18 zijn jongeren uit klas 2 en klas 4 betrokken. Daarmee mis je nog een heel deel van de jongeren denken wij.

- **Digitalisering en de huisarts**

De huisarts gaat meer digitaal werken. Juist persoonlijk contact wordt erg gemist bij veel ouderen en zou juist preventief kunnen werken. Wenselijk zou zijn om de huisartszorg meer te richten op preventieve gezondheid i.p.v. symptoom gericht werken. Daarbij heeft de huisarts een belangrijke signaalfunctie, die zo gemakkelijk wordt gemist. Daarnaast is er nog veel onwetendheid over gevolgen (onjuist) medicijngebruik /(onder)voeding ect waardoor gezondheidsrisico's ontstaan en valrisico toenemen onder ouderen. Hier kan huisartsenzorg preventief een grote rol spelen. Wel is er ook een drempel waarneembaar om de arts niet tegen te spreken bij de oudere generatie.

- **Alcohol en Middelengebruik onder jongeren**

In het stuk wordt het overmatig gebruik van alcohol, zeker ook onder de jeugd, meerdere malen genoemd en dit is een actiepoint. Wij adviseren om een zinsnede op te nemen dat de prijs van alcoholische versnaperingen en of frisdranken met een mix van alcohol bijna binnen ieders prijsbereik ligt en ook nog gemakkelijk te verkrijgen is voor alle leeftijden. Ook al is er een legitimatieplicht. Een zorg hierbij is dat het drinken van alcohol onder de 18 door veel mensen nog als normaal gezien wordt.

Gesprekken met jonge mensen heeft cluster jeugd van de ASD geleerd dat het slikken van pilletjes, gebruiken van lachgas of andere drugs op een avondje uit heel normaal is en dat soms middelen "gratis" in de cafés worden aangeboden. Drugsgebruik wordt in dit beleidsstuk wel genoemd maar zou voor ons explicieter aan bod mogen komen. Ook weten wij uit de gesprekken met jongeren en de verslavingszorg dat men voor behandeling van verslavingsproblematiek niet in Steenwijk terecht kan.

- **Stress en druk bij jongeren**

Wat opvalt is dat de ervaren stress /druk bij jongeren op school of situatie thuis erg hoog is. Hoewel iedere school geacht wordt een protocol te hebben om pesten te voorkomen en dit ook binnen het verenigingsleven aandacht heeft, geeft de gezondheidsmonitor aan dat pesten nog veel voorkomt onder de 4-12 jarige. Is bekend wat dit in de praktijk betekent en wat mogelijke oorzaken hiervan zijn?

Er zou ook aandacht moeten zijn voor de mentale gezondheid van jongeren in onze gemeente. Het percentage psychische klachten vinden wij zorgelijk.

- **Eenzaamheid**

Is eenzaamheid in de kernen even groot als in Steenwijk zelf of zit daar nog verschil in? Is hier nog gedifferentieerd naar leeftijd en/of doelgroep?

- **Ouders**

Het percentage ouders dat problemen ervaart met hun kinderen (25%) vinden wij vrij groot. Dit zou in het uitvoeringsplan na ons inziens explicieter uitgewerkt kunnen worden.

- **Bewegen**

De beweegnorm die wordt gehaald is vrij laag, is er aandacht voor bewegen op school en hoe staat dat in verhouding tot het feit dat er wordt aangegeven dat 73% van de jongeren minimaal eens per week sport in verenigingsverband (vinden wij vrij veel).

Wat maakt dat met name ouderen de beweegnorm niet halen? Is dat iets landelijks en dus gebonden aan leeftijd en gewoonten of is dat iets wat past bij deze regio omdat men onvoldoende uitgenodigd wordt om naar buiten te gaan en gemakkelijk de auto pakt (in tegenstelling tot een grote stad?). De gemeente Steenwijkerland is een overwegend, buiten Steenwijk zelf, agrarische gemeente. Veelal is er geen gebrek aan beweging in deze

beroepsgroep in vergelijking met de bewegingsrichtlijn 2017. Ook zijn er legio beroepen en beroepsgroepen die geen gebrek aan beweging hebben.

- **Mantelzorg**

Hoeveel procent van de mantelzorgers vraagt het mantelzorgcompliment aan?

- **Omgeving**

De veiligheid van voetpaden laat te wensen over in de gemeente (ongelijkheden op de stoep) en nodigt niet altijd uit om naar buiten te komen.

- **Tekstueel**

Er zijn heel veel percentages in de teksten verwerkt. Zou het mogelijk en leesbaarder worden als percentages op soms wel drie of vier pagina's achtereen vervangen worden of ondersteund worden door een grafische voorstelling? Door middel van een staaf diagrammen bijvoorbeeld. Naar ons gevoel wordt de tekst er minder druk en leesbaarder van en wat kleurrijker. In vergelijking met de uitnodiging van 10 mei en dergelijke was deze kleurrijk maar het concept daarentegen niet.

- **Positieve opmerkingen**

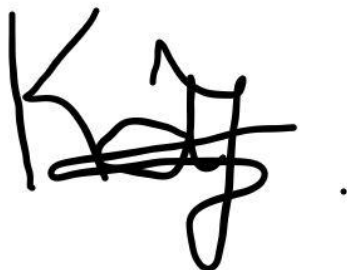
Mooi om te zien dat Steenwijk over het algemeen niet enorm afwijkt van regionale cijfers, maar er zitten zeker aandachtspunten in. Wij zijn dus vooral benieuwd naar hoe men deze cijfers wil vertalen naar concreet beleid en hoe men dit nog beter in beeld wil krijgen.

Daarbij is het goed om te lezen dat veel mensen contact hebben met buurtgenoten en er naar elkaar omgekeken wordt.

Wat we wel heel mooi vinden is dat er veel positieve initiatieven zijn en we denken dat je in de gemeente (met de vele kernen) veel kunt bereiken door gebiedsgerichte aanpak en door meer te gaan samenwerken. Dit bevordert hulpvaardigheid /bereidwilligheid en vertrouwen.

Wij wensen u veel succes met het gezondheidsbeleid en zien een reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,
namens de Adviesraad Sociaal Domein Steenwijkerland,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'K. de Jonge', followed by a period.

Kimberly de Jonge
Voorzitter cluster Jeugd en tijdelijk voorzitter ASD